

Universitatea Tehnică a Moldovei

**ÎNREGISTRAREA MASIVĂ – FACTOR ESENȚIAL
ÎN FORMAREA CADASTRULUI BUNURILOR
IMOBILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA**

Masterand:

Gavrilov Diana

Conducător:

Climova Alla

Conf. univ., Dr. în drept

Chișinău, 2022

REZUMAT

Gavrilov Diana „Înregistrarea masivă – factor esențial în formarea cadastrului bunurilor imobile în Republica Moldova”, Teză de master în drept, Specialitatea Drept Imobiliar și Cadastral, Chișinău, 2022

Structura tezei: Teza cuprinde Introducere, 4 capitole, concluzii generale și recomandări, bibliografia din 68 titluri, 87 pagini de text de bază

Cuvinte cheie: înregistrare, înregistrare masivă, cadastru masiv, înregistrarea bunurilor imobile, litigii cadastrale.

Problema științifică soluționată: lucrarea reprezintă o cercetare a aspectelor legislative, doctrinale și practice a formării cadastrului în Republica Moldova prin realizarea proiectelor și programelor naționale de înregistrare masivă, cercetarea importanței înregistrării în sistemul cadastral, analiza detaliată a etapelor și participanților procesului de înregistrare masivă și determinarea rolului fiecăruia, analiza problemelor practice întâlnite la etapa executării lucrărilor care pot avea drept rezultat apariția situațiilor litigioase.

Scopul și obiectivele tezei de master: Scopul tezei de master constă în elaborarea unei lucrări complexe din punct de vedere doctrinar, legislativ și practic a înregistrării masive a bunurilor imobile și determinarea efectelor acesteia asupra creării cadastrului multifuncțional național. În vederea realizării scopului pretins au fost trasate următoarele obiective: analiza legislației cadastrale în evoluție istorică, studierea doctrinei autohtone și internaționale, definirea și cercetarea noțiunii de cadastru și a tipurilor de înregistrări, analiza etapelor de desfășurare a înregistrării masive și a influenței acesteia în formarea cadastrului Republicii Moldova, analiza instituțională a organelor responsabile de înregistrarea masivă, examinarea conținutului și structurii Registrului bunurilor imobile, analiza procesului de înregistrare masivă în intravilan, în extravilan și de corectare a erorilor apărute la etapele precedente a implementării cadastrului masiv.

Metodologia aplicată la realizarea cercetării: În procesul cercetării au fost utilizate: metoda analizei logice a legislației naționale și a doctrinei naționale și internaționale, metoda analitică de examinare detaliată a procesului de înregistrare masivă, metoda deducției prin care s-a conturat aspectele normative în ansamblul proceselor și metodelor de înregistrare masivă.

Rezultatele obținute: În lucrare se analizează amply elementele creării cadastrului multifuncțional prin efectuarea înregistrării masive în conformitate cu noile prevederi legislative și metodece, urmate de concluzii și propuneri personale.

Principalele concluzii: Tema supusă cercetării este multiaspectual cercetată din punct de vedere legislativ, doctrinar și practicare privind derularea înregistrării masive pe teritoriul Republicii Moldova.

SUMMARY

Gavrilov Diana “Massive registration - an essential factor in the formation of the real estate cadastre in the Republic of Moldova”, Master's thesis in law, Specialty - Real Estate and Cadastral Law, Chisinau, 2022

Thesis structure: The thesis consists of introduction, 4 chapters, general conclusions and recommendations, bibliography of 68 titles, 87 of basic text pages.

Keywords: registration, mass registration, massive cadastre, real estate registration, cadastral litigation.

The scientific problem solved: the paper is a research of the legislative, doctrinal and practical aspects of cadastre formation in the Republic of Moldova by carrying out national projects and programs of mass registration, researching the importance of registration in the cadastral system, detailed analysis of stages and participants of mass registration process and the role of each of them, the analysis of the practical problems encountered at the stage of execution of the works that may result in the appearance of litigious situations.

Purpose and objectives of the master's thesis: The purpose of the master's thesis is to develop a complex paper from a doctrinal, legislative and practical point of view of the massive registration of real estate and to determine its effects on the creation of the national multifunctional cadastre. In order to achieve the intended purpose, the following objectives were set: analysis of cadastral legislation in historical evolution, study of domestic and international doctrine, definition and research of the notion of cadastre and types of registration, analysis of the stages of mass registration and its influence in cadastre formation in the Republic of Moldova, the institutional analysis of the bodies responsible for mass registration, the examination of the content and structure of the Real Estate Register, the analysis of the process of mass registration in built-up areas and out-of-town, and correction of errors of the previous stages of mass cadastre.

Methodology applied to the research: In the research process were used: the method of logical analysis of national legislation and national and international doctrine, the analytical method of detailed examination of the mass registration process, the deduction method which outlined the normative aspects in all processes and methods of massive registration.

The results obtained: The paper extensively analyses the elements of the creation of the multifunctional cadastre by performing massive registration in accordance with the new legislative and methodological provisions, followed by personal conclusions and proposals.

The main conclusions: The subject matter is multi-aspectually researched from legislative, doctrinal and practical point of view regarding the development of mass registration on the territory of the Republic of Moldova.

CUPRINS

INTRODUCERE	9
1. ÎNREGISTRAREA MASIVĂ ÎN CADASTRUL BUNURILOR IMOBILE SUB ASPECT DOCTRINAR ȘI LEGISLATIV	11
1.1 Analiza rolului și legislației privind înregistrarea masivă a bunurilor imobile în vederea creării cadastrului bunurilor imobile.....	11
1.2 Examinarea doctrinei autohtone și străine cu privire la înregistrarea masivă ca factor esențial în crearea sistemului cadastral	21
1.3 Concluzii la capitolul 1	27
2. NOȚIUNI GENERALE PRIVIND ÎNREGISTRĂRII DE STAT A BUNURILOR IMOBILE	29
2.1 Noțiuni și istoricul dezvoltării cadastrului bunurilor imobile în Republica Moldova	29
2.2 Statutul juridic și competența organelor responsabile de înregistrarea masivă a bunurilor imobile	39
2.3 Conținutul Registrului bunurilor imobile și procedura generală de înregistrare a bunurilor imobile	44
2.4 Concluzii la Capitolul 2	50
3 REALIZAREA ÎNREGISTRĂRII MASIVE PE TERITORIUL REPUBLICII MOLDOVA	52
3.1 Înregistrarea masivă în intravilanul localității	54
3.2 Înregistrarea masivă în extravilanul localității.....	61
3.3 Corectarea erorilor apărute în procesul înregistrării masive.....	62
3.4 Concluzii la Capitolul 3	67
4 ASPECTE PRACTICE CU PRIVIRE LA ÎNREGISTRAREA MASIVĂ	69
4.1 Descrierea situației de caz.....	69
4.2 Soluționarea litigiului	71
4.3 Concluzie la capitolul 4	78
BIBLIOGRAFIE	82
ANEXE	88

INTRODUCERE

Înregistrarea și evidența fiecărei bucați de pământ în întreaga lume este un proces important și necesar societății. Atingerea acestui obiectiv în Republica Moldova se realizează prin desfășurarea înregistrării primare gratuite a bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor în sistemul cadastral național, numită înregistrare masivă, justificarea acesteia fiind asigurarea unui tratament echitabil față de proprietarii, care încă nu au beneficiat de înregistrarea imobilelor sale.

În orice domeniu de activitate a societății, informația și tehnologiile informaționale conexe joacă un rol cheie. Valoarea informației, inclusiv a celei oferite de sistemul cadastral, în lumea modernă, crește cu fiecare an. Față de informația cadastrală se impune corespunderea criteriilor de fiabilitate, completitudine și actualitate, în Republica Moldova înregistrarea masivă la ziua de azi fiind una din modalitățile de atingere a acestora.

Actualitatea și importanța temei. Teza studiază sub aspect legislativ, doctrinar și practic procesul de înregistrare masivă a bunurilor imobile, care constituie o etapă importantă și necesară în crearea cadastrului modern și complet în republică. Cercetarea efectuată a stat la baza evidențierii momentelor importante, particularităților și a dificultăților de realizare a înregistrării masive cu recomandări pentru soluționarea acestora.

Motivația alegerii temei. Alegerea temei este argumentată de importanța înregistrării masive pentru corectitudinea, completitudinea și dezvoltarea în continuare a relațiilor imobiliare și implementarea cu succes a cadastrului modern multifuncțional în republică. Prin înregistrarea masivă cetățenii Republicii Moldova obțin o garanție a dreptului său constituțional asupra bunurilor pe care le dețin, acest fapt fiind un argument însemnat în cercetarea efectuată.

Gradul de noutate al temei. Noutatea temei constă în abordarea subiectului în corespundere cu modificările legislative din domeniu și în executarea procesului, utilizându-se noi procedee tehnologice care, la etapele precedente, nu se efectuau. Descrierea algoritmului nou de îndeplinire a lucrărilor de înregistrare masivă, aplicarea căruia reduce semnificativ volumul măsurătorilor geodezice și costul lucrărilor cadastrale și, concomitent, depistează inexactitățile și greșelile la etapa de aprobare a documentației cadastrale, până la înregistrării bunurilor imobile în registrul de publicitate. Analiza procesului de corectare a erorilor comise la etapele precedente de înregistrare masivă, îndeplinite în perioada constituirii cadastrului național

Scopul și obiectivele tezei de master.

Scopul tezei de master constă în elaborarea unei lucrări complexe din punct de vedere doctrinar, legislativ și practic a înregistrării masive a bunurilor imobile și determinarea efectelor acesteia asupra creării cadastrului multifuncțional național. În vederea realizării scopului pretins au fost trasate următoarele obiective: analiza legislației cadastrale în evoluție istorică, studierea

doctrinei autohtone și internaționale, definirea și cercetarea noțiunii de cadastru și a tipurilor de înregistrări, analiza etapelor de desfășurare a înregistrării masive și a influenței acestora în formarea cadastrului Republicii Moldova, analiza instituțională a organelor responsabile de înregistrarea masivă, examinarea conținutului și structurii Registrului bunurilor imobile, analiza procesului de înregistrare masivă în intravilan, în extravilan și de corectare a erorilor apărute la etapele precedente a implementării cadastrului masiv.

Metodologia cercetării și baza informațională. Studiul a fost realizat în baza metodelor științifice moderne de cunoaștere precum metode de cercetare juridică comparativă, descrierea obiectelor de cercetare, au fost utilizate conceptele de bază metodologice a cadastrului. Ca bază pentru cercetare a servit legislația Republicii Moldova, în special Legea cadastrului bunurilor imobile, regulamentele de specialitate de ramură, cât și doctrina autorilor autohtoni și străini.

Structura și volumul tezei. Lucrarea este compusă din patru capitole, fiecare din el fiind împărțit pe subcapitole și anume:

Capitolul unu „Înregistrarea masivă în cadastrul bunurilor imobile sub aspect doctrinar și legislativ” propune o analiză a legislației în evoluție istorică a problematicii înregistrării masive în cadrul sistemului legislativ cadastral. Tot aici se efectuează un studiu al doctrinei consacrate tematicii date, punându-se în evidență cele mai importante idei a savanților străini și autohtoni relevante înregistrării masive

Capitolul doi „Noțiuni generale privind înregistrării de stat a bunurilor imobile” definește noțiunile generale a cadastrului, identifică partea tehnică, economică și juridică a înregistrării bunurilor imobile, analizează modalitățile și felurile de înregistrări, prezintă istoricul dezvoltării înregistrării masive în Republica Moldova. De asemenea în acest capitolul se identifică organele cadastrale și competențele acestora, se descrie conținutul și structura Registrului bunurilor imobile și modul de înregistrare a bunurilor imobile.

Capitolul trei „Realizarea înregistrării masive pe teritoriul Republicii Moldova” identifică etapele procesului de înregistrare masivă, scoate în evidență particularităților îndeplinirii lucrărilor masive în intravilanul și extravilanul localității, lucrărilor de corectare a erorilor și conturează responsabilitățile fiecărui participant la proces în dependență de rolul său.

Capitolul patru „Aspecte practice cu privire la înregistrarea masivă” descrie particularitățile soluționării situațiilor generatoare de conflict rezultate din comiterea erorilor în procesul de înregistrare masivă și etapele examinării litigiului în baza unui caz concret, iar pe final se deduc consecințele aplicării incorecte a cadrului normativ cadastral.

Lucrarea reprezintă un rezultat al sistematizării legislației și a aplicării practice a înregistrării masive a bunurilor imobile, conturează problemele care tergiversează finalizarea procesului pe întreg teritoriu al republicii și oferă soluții pentru rezolvarea acestora.

CONCLUZII GENERALE ȘI RECOMANDĂRI

Considerăm că scopul trasat în prezenta lucrare a fost atins, astfel a fost elaborată o lucrare multiaspectuală, inclusiv din punct de vedere legislativ și doctrinar, privind derularea înregistrării masive pe teritoriul Republicii Moldova. Totodată, s-a evidențiat rolul înregistrării masive în vederea urgentării înregistrării bunurilor imobile în noul sistem cadastral.

La fel, obiectivele urmărite în cercetare au fost realizate, după părerea noastră, cu succes, încât s-a analizat în plan doctrinar și legislativ, în evoluție istorică, instituția înregistrării în registrul bunurilor imobile. În acest sens s-a pus în evidență gradul înalt de dezvoltare a legislației în domeniul cadastral, dându-se o apreciere și ultimelor modificări din Codul Civil al Republicii Moldova și din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 în vederea ridicării eficienței înregistrării bunurilor imobile și drepturilor asupra acestora.

De asemenea, se menționează insuficiența tratărilor doctrinare în domeniul respectiv, sperînd că prezenta lucrare va aduce un aport considerabil la dezvoltarea doctrinei privind înregistrarea masivă pe teritoriul Republicii Moldova.

Totodată, în lucrare, pentru primirea unei imagini de ansamblu supra cadastrului, a fost evidențiat statutul Registrului bunurilor imobile, s-a efectuat o analiză a sistemului instituțional al cadastrului. În acest sens a fost identificată componența organelor cadastrale în evoluție istorică, determinînd eficiența ultimelor reforme instituționale.

În scopul perceperii aprofundate a tematicii, în teză au fost analizate principalele probleme ce țin de cadastrul bunurilor imobile și realizarea cu succes a etapei finale a înregistrării masive.

Pe lângă aceasta, în teză a fost propusă o delimitare a înregistrării masive în intravilanul și extravilanul localității, evidențiind principalele deosebiri dintre acestea, cum ar fi metoda de determinare a hotarelor bunurilor imobile din extravilan prin metoda posesiei de fapt, precizia măsurătorilor terestre diferită pentru intravilan și extravilan.

În continuare, în cadrul lucrării a fost determinată procedura de corectare a erorilor, aceasta axîndu-se pe identificarea listei erorilor și corectarea acestora paralel cu desfășurarea înregistrării masive. În același timp s-a dat o clasificare a erorilor, ele fiind grupate în trei categorii: identificarea bunurilor imobile cu numere cadastrale convenționale, erori legate de lipsa în baza de date grafică a cadastrului a datelor grafice a bunului imobil înregistrat și erori de măsurare, care au generat suprapuneri grafice ale planurilor cadastrale sau suprafețe libere între acestea

În urma studiului efectuat, în vederea îmbunătățirii legislației în vigoare, propunem următoarele modificări și completări:

1. Completarea art. 55 al Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 cu aliniatul 3¹⁵ cu următorul conținut:

„(3¹⁵) Prin derogare de la alte prevederi legislative, terenul, atribuit cetățenilor conform art. 11 alin. (1) din Codul funciar nr. 828/1991, pentru care dreptul de proprietate nu a fost înregistrat, ocupat de case, anexe gospodărești și grădini, care au devenit obiect al unei tranzacții în baza actelor legale (contract de vânzare-cumpărare, certificat de moștenire sau alte documente conform legislației), se transmite fără plată proprietarului casei, prin decizia autorității publice locale cu revocarea titlului de proprietate eliberat anterior”

Notă explicativă la propunere: În procesul de înregistrare masivă sunt întâlnite situații în care obiect al tranzacțiilor translative de proprietate este o casă de locuit (construcție), amplasată pe sector de teren atribuit în proprietate privată conform art. 11 alin. (1) din Codul funciar nr. 828/1991*, pentru care dreptul nu a fost înregistrat. Apare cazul când posesorul de fapt al terenului este proprietarul casei de locuit, iar în drept, posesor al terenului este persoana pe numele căruia a fost eliberat titlul de proprietate. Cazul descris nu este unul rar întâlnit în procesul de înregistrare masivă, în special în localitățile rurale, și este generator de conflict și situații litigioase. Propunerea de a introduce un articol care ar reglementa soluționarea unor astfel de situații consider că este binevenită.

*Art. 11 alin. (1) din Codul funciar nr. 828/1991 prevede: „Autoritățile administrației publice locale atribuie cetățenilor terenuri fără plată, eliberându-le titluri de proprietate: - trec în proprietatea cetățenilor sectoarele de teren ocupate de case, anexe gospodărești și grădini care li s-au atribuit în conformitate cu legislația”.

2. Aducerea în concordanță a reglementărilor din Hotărîrea de Guvern nr. 10330/1998 cu Legea nr. 1543/1998:

- *În procesul consultării publice a documentației cadastrale, termenul de depunere a contestațiilor de către cetățeni asupra documentației cadastrale realizate în vederea înregistrării primare masive este stabilit diferit, astfel:*

În art. 55² din Legea nr. 1543/1998 alin. (2) prevede: „Contestațiile asupra documentației cadastrale se formulează în termen de cel mult **10 zile lucrătoare** de la data afișării documentației cadastrale la sediul primăriei și sunt însoțite de documente doveditoare.

În Anexa nr. 2 la Hotărîrea de Guvern nr. 1030/1998, punctul 59 prescrie „Contestația asupra informației prezentate în urma lucrărilor cadastrale masive se depune în termen ce nu depășește **20 de zile lucrătoare** de la data publicării documentației cadastrale, în formă scrisă, cu anexarea documentelor doveditoare”

Fiind o etapă importantă în realizarea cadastrului masive, care are drept scop soluționarea neclarităților ce țin de bunurile imobile și drepturile asupra lor pînă la înregistrarea lor în Registrul bunurilor imobile, este necesară o reglementare clară a ambiguităților.

- *Autoritățile publice locale în procesul de înregistrare primară masivă au obligația de a este emiterea Deciziei cu privire la aprobarea documentației cadastrale, act conform căruia este ulterior înregistrat dreptul de proprietate, însă termenul de emitere a deciziei actele normative este prescris diferit, astfel:*

Art. 55² din Legea nr. 1543/1998 alin. (3¹³) stipulează: „Aprobarea de către consiliul local a actelor, inclusiv a documentației cadastrale, necesare înregistrării primare masive se va efectua într-un termen de **60 de zile** de la prezentarea în modul stabilit a materialelor autorității publice locale.”

Anexa nr. 2 la Hotărîrea de Guvern nr. 1030/1998, punctul 70 prevede „În termen de pînă la **30 de zile** după prezentarea documentației cadastrale actualizate, autoritatea administrației publice locale emite decizia cu privire la aprobarea documentației cadastrale”

Această discordanță poate avea drept impact tergiversarea termenilor de îndeplinire a înregistrării masive, iar eliminarea ei ar avea un efect benefic asupra derulării procesului.

Înregistrarea și evaluarea tuturor drepturilor asupra terenurilor și a altor proprietăți din toate comunitățile locale din Republica Moldova reprezintă una din acțiunile prioritare ale statului moldovenesc, trasate în scopul atingerii obiectivului „Eradicarea sărăciei în toate formele sale și în orice context” propus în cadrul Strategii Naționale de Dezvoltare a Republicii Moldova, convențional numită „Moldova 2030”. [51]

La capitolul „Înregistrarea proprietății bunurilor imobile” în anul 2020, conform Raportului Băncii Mondiale „Doing Bussines”, Republica Moldova s-a clasează pe locul 22 în lume obținînd valoare indicatorului de 82,8 puncte, el fiind în crește în comparație cu anul 2019 cu 0,2 puncte și avînd un punctaj mai mare decît mediul înregistrat pentru regiunea Europa și Asia Centrală (75,8) și punctajul obținut de către țările vecine la indicatorul enunțat: România – 75,0 puncte, Ucraina – 71,3 puncte. La calcularea indicatorului se ia în considerare numărul de proceduri, termenul și cheltuielile privind înregistrarea drepturilor asupra bunurilor imobile. [47]

Rezultatele obținute reprezintă o dovadă elocventă că cadastrului în Republica Moldova este un proces viabil, aflîndu-se în continuă dezvoltare. Înregistrarea masivă poate fi evidențiată drept un factor important care contribuie la crearea unui sistem cadastral complex, multifuncțional și veridic. Actualmente, înregistrarea masivă este sursa principală de completare a cadastrului cu informația despre bunurile imobile de pe întreg teritoriu al țării.

BIBLIOGRAFIE

Acte legislative naționale:

1. Constituția Republicii Moldova nr. 01 din 29.07.1994. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 1 din 12.08.1994.
2. Acordul Privind Creditul pentru Dezvoltare între Republica Moldova și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD), semnat la 8 iunie 1998
3. Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare în vederea realizării Proiectului de înregistrare și evaluare funciara, semnat la 17.09.2018
4. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 82-86 din 22.06.2002
5. Codul Civil al Republicii Moldova nr. 1107 din 06.06.2002. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 82-86 din 22.06.2002. *Republicat în Monitorul Oficial nr.66-75 din 01.03.2019.
6. Codul de Procedură Civil al Republicii Moldova nr. 225 din 30.05.2003. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova, Nr. 285-294 din 03.08.2018. Versiune în vigoare din 29.11.2021 în baza modificărilor prin LP nr. 178 din 11.11.2021, MO nr. 284 din 19.11.2021
7. Codului Fiscal al Republicii Moldova Nr. 1163 din 24.04.1997. Republicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova Ediție Specială din 08.02.2007. Versiune în vigoare din 05.11.2021 în baza modificărilor prin LP nr. 147 din 21.10.2021, MO nr. 273 din 05.11.2021
8. Codului Funciar al Republicii Moldova Nr. 828 din 25.12.1991. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 107 din 04.09.2001
9. Codului Funciar al Republicii Moldova Nr. 828 din 25.12.1991. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 107 din 04.09.2001. Versiune în vigoare din 01.02.1995 în baza modificărilor prin LP nr. 354 din 01.02.1995, MO nr. 10/105 din 17.02.1995
10. Codului Funciar al Republicii Moldova Nr. 828 din 25.12.1991. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 107 din 04.09.2001. Versiune în vigoare din 06.06.2002 în baza modificărilor prin LP nr. 1006 din 25.04.2002, MO nr. 71 din 06.06.2002
11. Codului Silvic al Republicii Moldova Nr. 887 din 21.06.1996. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 4-5 din 16.01.1997. Versiune în vigoare din 27.10.2017 în baza modificărilor prin LP nr. 185 din 21.09.2017, MO nr. 371-382 din 27.10.2017
12. Codului Subsolului al Republicii Moldova Nr. 3 din 02.02.2009. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 75-77 din 17.04.2009. Versiune în vigoare din 24.09.2018 în baza modificărilor prin LP nr. 194 din 27.07.2018, MO nr. 321-332 din

24.08.2018

13. Legea apelor nr. 272, din 23.12.2011. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 81 din 26.04.2012. Versiune în vigoare din 14.06.2020 în baza modificărilor prin LP nr. 64 din 23.04.2020, MO nr. 115-117 din 15.05.2020.

14. Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543, din 25.02.1998. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 44- 46 din 21.05.1998.

15. Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543, din 25.02.1998. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 44- 46 din 21.05.1998. Versiune în vigoare din 06.08.2004 în baza modificărilor prin LP nr. 97 din 01.04.2006, MO nr. 132-137 din 06.08.2004.

16. Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543, din 25.02.1998. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 44- 46 din 21.05.1998. Versiune în vigoare din 14.04.2006 în baza modificărilor prin LP nr. 52 din 09.03.2006, MO nr. 59-62 din 14.04.2006.

17. Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543, din 25.02.1998. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 44- 46 din 21.05.1998. Versiune în vigoare din 16.09.2016 în baza modificărilor prin LP nr. 1602 din 07.07.2016, MO nr. 306-313 din 19.09.2016.

18. Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543, din 25.02.1998. Publicat în: Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 44- 46 din 21.05.1998. Versiune în vigoare din 11.10.2020 în baza modificărilor prin LP nr. 155 din 20.07.2020, MO nr. 229-233 din 11.09.2020.

19. Legea cu privire la activitatea de evaluare nr. 989, din 18.04.2002, Publicată în Monitorul Oficial nr. 102 din 16.07.2002. Versiune în vigoare din 29.10.2021 în baza modificărilor prin LP nr. 130 din 07.10.2021, MO nr. 264-265 din 27.10.2017.

20. Legea cu privire la proprietate nr. 459, din 22.01.1991, Publicată în Monitorul Oficial nr. 3-6 (abrogată prin Legea nr. 54 din 02.03.2007, Monitorul Oficial nr. 43-46 din 03.03.2007).

21. Legea cu privire la resursele naturale nr. 1102, din 06.02.1997, Publicată în Monitorul Oficial nr. 40 din 19.06.1997. Versiune în vigoare din 27.10.2017 în baza modificărilor prin LP nr. 185 din 21.09.2017, MO nr. 371 - 382 din 27.10.2017.

22. Legea privind reglementarea de stat a regimului proprietății funciare, cadastrul funciar de stat și monitoringul funciar nr. 1247, din 22.12.1992, Publicată în Monitorul Oficial nr. 12 din 30.12.1992. Versiune în vigoare din 17.09.2018 în baza modificărilor prin LP nr. 173 din 26.07.2018, MO nr. 309 – 320 din 17.08.2018.

23. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1022 din 06.10.1998 „Cu privire la mersul reformei agrare”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 94-95 din 15.10.1998

24. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 763 din 25.11.1992 „Cu privire la modelele unice de contract de vânzare-cumpărare și de certificat de proprietate privată asupra bunurilor privatizate”. Publicată în: Monitorul Parlamentului nr.11 din 30.11.1992

25. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12.10.1998, „Despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 96. din 22.10.1998.

26. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12.10.1998, „Despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 96. din 22.10.1998. Versiunea în vigoare din 06.03.2001 în baza modificărilor prin HG 163 din 26.02.2001, MO nr. 27-28 din 06.03.2001.

27. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12.10.1998, „Despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 96. din 22.10.1998. Versiunea în vigoare din 01.01.2004 în baza modificărilor prin HG 1587 din 29.12.2003, MO nr. 6-12 din 01.04.2004.

28. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12.10.1998, „Despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 96. din 22.10.1998. Versiunea în vigoare din 12.08.2005 în baza modificărilor prin HG 819 din 03.08.2005, MO nr. 107-109 din 12.08.2005.

29. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 1030 din 12.10.1998, „Despre unele măsuri privind crearea cadastrului bunurilor imobile”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 96. din 22.10.1998. Versiunea în vigoare din 17.08.2020 în baza modificărilor prin HG 345 din 10.06.2020, MO nr. 180-187 din 17.07.2020.

30. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 817 din 11.11.2020 „Pentru aprobarea Regulamentului cu privire la certificarea specialiștilor în domeniul cartografiei, prospecțiunilor topografice, geoinformaticii, evaluării bunurilor imobile și cadastrului”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 313-317 din 27.11.2020

31. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 437 din 11.09.2019, „Pentru aprobarea Regulamentului privind modul de corectare a erorilor comise în procesul atribuirii în proprietate a terenurilor”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 303-305 din 04.10.2019.

32. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 314 din 22.05.2017 „Privind constituirea Agenției Servicii Publice”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 162-170 din 26.05.2017.

33. Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 727 din 30.12.1996 „Privind trecerea Biroului central de inventariere tehnică a bunurilor sub autoritatea Agenției Naționale pentru Geodezie, Cartografie și Cadastru”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 4-5 din

16.01.1997.

34. Instrucțiune cu privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor nr. 112 din 22.06.2005 aprobată prin Ordinul Agenției Relații Funciare și Cadastru. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 142 din 28.10.2005.

35. Ordinul nr. 70 din 04.08.2017, „Privind aprobarea Instrucțiunii cu privire la modul de executare a lucrărilor cadastrale la nivel de teren”. Publicată în: Monitorul Oficial nr. 330-334 din 08.09.2017

Acte legislative internaționale:

36. Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7, din 13.03.1996. Republicat în: Monitorul Oficial al Românie nr. 720 din 24.09.2015.

37. Hotărârea Guvernului Românie nr. 294, din 29.04.2015 „Privind aprobarea Programului național de cadastru și carte funciară 2015-2023. Publicat în: Monitorul Oficial al Românie nr. 309 din 06.05.2015.

38. Гражданский кодекс Российской Федерации (Часть первая) № 51 от 30.11.1994, în vigoare de la 28.06.2021

39. Федеральный закон Российской Федерации „О государственной регистрации недвижимости” № 218 от 13.07.2015, Versiunea în vigoare de la 01.01.2017

Surse internet:

40. A VISION FOR A FUTURE CADASTRAL SYSTEM Cadastre 2014, [citat 17.11.2021]. Disponibil:
<https://www.fig.net/resources/publications/figpub/cadastre2014/translation/c2014-english.pdf>

41. Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliare [citat: 16.11.2021]. Disponibil: <https://www.ancpi.ro/> (informația a fost actualizată la data de 13.12.2021 ora 18:07).

42. ARDELEAN, Grigore *Esența juridică a publicității imobiliare după legislația Republicii Moldova*, În: Legea și viața nr. 3-4 / 2021 [citat 22.11.2021]. Disponibil: https://ibn.idsi.md/sites/default/files/imag_file/65-70_21.pdf

43. BUZULAN, M. *Unele reglementări juridice a procesului de consolidare a terenurilor agricole*. În: *Lucrări științifice, Univ. Agrară de Stat din Moldova*. 2018, vol. 48: Cadastru și Drept, pp. 464-468. [citat 05.11.2021]. Disponibil:

http://dspace.uasm.md/bitstream/handle/123456789/3101/vol_48_464-468.pdf?sequence=1&isAllowed=y.

44. CAZAC, Octavian, Adnotare la art. 413 [online]. Codul civil Adnotat [citat 23.11.2021]. Disponibil: animus.md/adnotari/413/

45. Dexonline: Dicționare ale limbii române [citat: 17.10.2021]. Disponibil: <https://dexonline.ro/definitie/cadastru>.

46. Dexonline: Dicționare ale limbii române [citată: 20.11.2021]. Disponibil: <https://dexonline.ro/definitie/intravilan>.
47. DOING BUSINESS Measuring Business Regulations [citată: 16.12.2021]. Disponibil: https://russian.doingbusiness.org/ru/data/exploreconomies/moldova#DB_rp
48. Ghid pentru consultarea documentatiei cadastrale elaborata în cadrul Proiectului de Inregistrare si Evaluare Funciara, [citată 20.11.2021]. Disponibil: <http://www.asp.gov.md/sites/default/files/pief/cpdc/ghid-consultari-publice.pdf>
49. HENSSEN Jo, „Basic principles of the main cadastral systems in the world”, materialele seminarului Cadastru și management al terenurilor rurale FIG, 16 mai 1995, Delft, Olanda [citată 18.11.2021] Disponibil: https://fig.net/organisation/comm/7/library/reports/events/Delft_seminar_95/paper2.html.
50. LEFTER-BARCARU, Aurica. „Interpretarea și aplicarea eronată de către participanții implicați în soluționarea litigiilor cadastrale a prevederilor legale în domeniul cadastral”. În: Conferința Tehnico-Științifică a Colaboratorilor, Doctoranzilor și Studenților, Universitatea Tehnică a Moldovei, 26-28 noiembrie, 2015. Chișinău, 2016, vol. 2, pp. 336-339. [citată: 28.10.2021]. Disponibil: <http://repository.utm.md/handle/5014/1020>.
51. Notă de concept privind viziunea Strategiei Naționale de Dezvoltare „Moldova 2030”. [citată: 16.12.2021]. Disponibil: https://cancelaria.gov.md/sites/default/files/nota_de_concept.pdf
52. Report of the United Nations Inter-Regional Meeting of Cadastral Experts Held at Lido Lakes Hotel, Bogor, Indonesia, 18-22 March 1996, Apendix 5, [citată 17.10.2021] Disponibil: <https://www.fig.net/resources/publications/figpub/pub13b/figpub13b.asp#Appendix%205>
53. ТОРПЕНС, Роберт. *Очерк о передаче прав на недвижимости методом двойной регистрации, действующим в Британских Колониях*, În: Весник Гражданского права № 2 2018, Том 18. [citată 17.11.2021] Disponibil: https://03f18dc2-72f6-461d-a92c-8863cb76260a.filesusr.com/ugd/6aafae_31ce2fc3654148548b89264e508af1a1.pdf
- Surse doctrinale:
54. ALBU, Ioan. *Publicitatea imobiliara in dreptul roman. Noile carti funciare*, În: Dreptul nr, 11/1996.
55. ARAMĂ, Elena. *Istoria dreptului românesc*. Editura Reclama SA, Chișinău, 2003, 204 p.
56. BOTNARENCO, Ion. *Cadastrul în Moldova, Teorie, Metode, Practică*. Editura Pontos, Chișinău, 2006, 219 p.
57. BOTNARENCO, Ion. *Cadastrul bunurilor imobile în Republica Moldova. Teorie,*

Metode, Practică. Editura Pontos, Chișinău, 2012, 484 p.

58. Buzu, O., Guțu, D., Guțu, V. *Кадастр недвижимого имущества в Республике Молдова. Опыт междисциплинарного исследования*. Editura CEP USM, Chișinău, 2016. 154 p.

59. CLIMOVA, Ala. *Cadastrul apelor – parte componentă a sistemului cadastral din Republica Moldova*. În: *Analele științifice ale catedrei drept patrimonial*. Nr. 3/2012, pp.33 – 39.

60. CLIMOVA, Ala, GRECU-STĂVILĂ, Inga. *În ajutorul registratorului oficiului cadastral*. Editura Reclama, Chișinău , 2001, 255 p.

61. CLIMOVA, Ala, GRECU-STĂVILĂ, Inga. *Înregistrarea juridică a bazinelor acvative*. În: *Universitatea Tehnică a Moldovei, 15-17 noiembrie, 2012*. Chișinău, 2013, vol. 2, p 195-198.

62. CLIMOVA, Ala, PISARENCO, Olga. „*Particularitățile procedurii de examinare a litigiilor cadastrale . Suport de curs*”. Editura Tehnica-UTM, Chișinău, 2015, 113 p.

63. CLIMOVA, Ala, TEACĂ, Ilie „*Drept imobiliar. Suport de curs*”. Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, 2011, 245 p.

64. CLIMOVA, Ala, TEACĂ, Ilie „*Drept cadastral. Suport de curs*”. Universitatea Tehnică a Moldovei, Chișinău, 2015, 105 p

65. GÎNJU, Valeriu, GUȚU, Vladimir. *Cadastrul bunurilor imobile. Volumul I*. Chișinău:Tipografia Academiei de Știință, 1998. 207 p.

66. GÎNJU, Valeriu, GUȚU, Vladimir. *Cadastrul bunurilor imobile. Volumul III*. Chișinău:Tipografia Academiei de Știință, 1999. 293 p.

67. GÎNJU, Valeriu, GUȚU, Vladimir. *Cadastrul bunurilor imobile. Volumul IV*. Chișinău:Tipografia Centrală, 1920. 672 p.

68. GUȚU, Dumitru. *Valorificarea bazelor sociologiei juridice în dezvoltarea sistemului cadastral al Republicii Moldova. Teorie, metodologie, metode, tehnici și rezultate ale investigațiilor*. Chișinău: CEP USM, 2012. – 282 p.